

PĚT RAD zdarma aneb Jak postupovat v případě dědění

**§ NOVÝ SERIÁL
DENÍKU
PRÁVNÍ
PORADNA**

Každý z nás čas od času řeší nějakou právní otázku, často-krát si však ani neuvedomujeme, že konkrétní záležitost v sobě skýtá mnohem více právních problémů a její řešení není tak jednoduché, jak se mohlo zpočátku zdát.

Na základě současné právní úpravy lze v zásadě dědit majetek po zemřelém ze dvou právních důvodů. Prvním z nich je platná závěť zůstavitele, druhým je dědění v rámci zákonné dědické posloupnosti, která se uplatní tehdy, jestliže zemřelý žádnou závěť po sobě nezanechal, popř. projev jeho poslední vůle nepokrývá všechno jeho majetek nebo nebyl pořízen v souladu se zákonnými požadavky.

Vyloučena však není ani kombinace obou těchto důvodů dědění.

Rada první

Soud zahájí dědické řízení z úřední povinnosti, a to i bez návrhu.

Soud zahájí řízení i bez návrhu, jakmile se dozví, že někdo zemřel nebo byl prohlášen za mrtvého. Usnesení o zahájení řízení účastníkům řízení nedoručuje. Nejdříve soud zjistí, zda je evidována závěť zůstavitele, listina o vydědění či listina o ustanovení správce dědictví nebo listina o odvolání těchto úkonů, a u kterého notáře nebo soudu je uložena. Dále si soud v předběžném šetření opatří zejména údaje potřebné pro zjištění dědiců a pro zjištění zůstavitelova majetku a jeho dluhů. Poté následuje samotné projednání dědictví.

Rada druhá

Dědit můžete na základě závěti zůstavitele, zákona, popř. obou těchto titulů dědění.

Primárně se v případě rozhodování o pozůstalosti ze-

mřelého přihlíží k jeho poslední vůli.

Jestliže tento projev poslední vůle chybí, není platný, je odvolán či nedopadá na některý majetek, stávají se dědici osoby stanovené zákonem. Dědická posloupnost zahrnuje čtyři dědické skupiny a každá z nich se uplatní až v případě, kdy nedědí někdo z dědické skupiny bližší.

Rada třetí

Dědictví se můžete platně vzdát.

Dědictví můžete jako dědic odmítnout. Odmítnutí musíte učinit ústním prohlášením u soudu nebo písemným prohlášením, které mu zašlete ve stanovené lhůtě. Prohlášení o odmítnutí dědictví můžete učinit jen do jednoho měsíce ode dne, kdy jste byli soudem o právu dědictví odmítnout a následcích odmítnutí vyrozuměni. Z důležitých důvodů může soud tuto lhůtu prodloužit.

Dědictví nemůžete odmítnout, jestliže jste svým počínáním již dali najevo, že dě-

dictví odmítnout nechcete. K odmítnutí dědictví nemůžete připojit výhrady nebo podmínky, rovněž nemůžete odmítnout dědictví jen zčásti. Taková prohlášení nemají účinky odmítnutí dědictví. Prohlášení o odmítnutí dědictví nelze odvolat. Totéž platí, prohlásíte-li, že dědictví neodmítáte.

Rada čtvrtá

Přijetím dědictví se stáváte odpovědní i za zůstavitelovy dluhy.

Pravidlem dědění je to, že dědic odpovídá do výše ceny nabytého dědictví za přiměřené náklady spojené s pohřbem zůstavitele a za zůstavitelovy dluhy, které na něj přešly zůstavitelovou smrtí. Za dluhy odpovídáte i svým majetkem, nejen tím, který vám v dědictví připadl, vždy však maximálně do výše zděděné části pozůstalosti. Je-li více dědiců, odpovídají za náklady zůstavitelova pohřbu a za dluhy podle poměru toho, co z dědictví nabyli, k celému dědictví.

Rada pátá

V novém občanském zákoníku dozná institut dědění četných změn.

Na základě nového občanského zákoníku přibude k dědění podle závěti či zákona také možnost uzavřít dědickou smlouvu. Tato možnost prolohuje zásadu projevu poslední vůle jako jednostranného právního úkonu a připouští, aby se zůstavitel dohodl na přenechání svého majetku po jeho smrti s další osobou. Mimoto může zůstavitel zanechat svůj jednotlivý majetek někomu jinému formou tzv. odkazu – příjemce odkazu se tak stane vlastníkem tohoto majetku, aniž by se stal dědicem, nebude tak tedy odpovídat za zůstavitelovy závazky. Zůstavitel si také bude moci klást podmínky v závěti, které budou tvořit předpoklady dědění, či dědicům nebo odkazovníkům nařídít příkaz, který musí splnit, chtějí-li získat majetek z jeho pozůstalosti. Nově se také píše zřici dědictví ještě za života zůstavitele, a to v rámci dohody se zůstavi-

telem. Rovněž přibudou další dvě dědické skupiny, aby se co nejvíce zmenšily případy dědění státem jako odúmrtí.

V tomto článku jsme čerpali z níže uvedených právních předpisů:

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník
Zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích
Zákon č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon
Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

Rubrika 5 rad zdarma je společným projektem Deníku a internetové právní poradny Právní linka – www.pravnilinka.cz

Deník bude každou středu zveřejňovat právní poradnu, ve které se dozvíte, jak postupovat v konkrétních situacích a čeho se naopak vyvarovat. V tištěném Deníku přineseme zkrácenou verzi, delší pak naleznete tentýž den odpoledne na www.msdenik.cz.
NEPŘEHLEDNĚTE:
Příští téma: Jak vyloučit nezájčící osoby z dědictví.